

OBS Het Ruimteschip

Schoolplan 2015 - 2019

Inhoudsopgave	2
Inleiding:	3
Doel/functie	3
Relatie met jaarplan	3
Samenhang met schoolgids	3
Korte aankondiging van de hoofdstukken die volgen	3
Nadruk op goede analyse en resultaatgerichte afspraken	3
Hoofdstuk 1: Informatie	4
1.1 Adresgegevens	4
1.2 Geschiedenis van de school	4
1.3 Organogram	5
1.4 Identiteit	5
1.5 Korte beschrijving beleid	5
1.5.1 Personeel	5
1.5.2 Onderwijskundig	6
1.5.2.1 Leerlingpopulatie naar leerlingengewicht	6
1.5.2.2 Prognoses leerlingpopulatie	7
1.5.2.3 Herkomst leerlingen (per 01-02-2015)	7
1.5.2.4 Buitenlandse leerlingen naar land van herkomst	7
1.5.2.5 Uitstroom naar Voortgezet onderwijs	7
1.5.3 Passend Onderwijs	8
1.5.4 Kwaliteitszorg	8
Hoofdstuk 2: Visie, Missie en uitgangspunten	10
2.1 Uitgangspunten openbaar basisonderwijs	10
2.2 Schoolspecifiek	10
2.2.1 Korte visie op kinderen, opvoeding, onderwijs en samenleving	10
2.2.2 Samenvatting	11
Hoofdstuk 3: Analyse	12
3.1 Kwaliteitsmeter Cedin	12
3.2 Gedrags- en/of sociaal emotionele problemen (Scol)	12
3.3 Audit	13
3.4. Schoolresultaten	13
3.5. Verblijfsduur leerlingen	19
3.6 Kleuterverlenging	19
Hoofdstuk 4: Doelen	19
Hoofdstuk 5: Uitwerking van de doelen	20
5.1 Uitwerking 2015-2016	20
5.2 Uitwerking 2016-2017	21
5.3 Uitwerking 2017-2018	23
5.4 Uitwerking 2018-2019	23
Hoofdstuk 6: Evaluatie & toetsing	24
Methodegebruik	25
Wet- en regelgeving, beleid en protocollen	26
Lijst afkortingen	27

Inleiding

Doel/functie

In dit hoofdstuk geven we informatie over onze school. We richten ons hierbij op de feitelijke gegevens die wij nodig hebben om beleid en plannen te kunnen maken voor de komende vier schooljaren. Tevens dient dit schoolplan om verantwoording af te leggen aan het bevoegd gezag en aan de onderwijsinspectie. Met dit schoolplan willen wij inzicht geven in en ons beleid bepalen voor de periode 2015-2019. De focus van het schoolplan ligt op het verbeteren van het onderwijs en het pedagogisch klimaat, maar vanzelfsprekend richt dit plan zich ook op de randvoorwaardelijke zaken, zoals het personeelsbeleid, huisvestings- en financieel beleid. Ons beleid, neergelegd in aandachtspunten voor de ontwikkeling van onze school, zal worden geconcretiseerd in de jaarplannen die jaarlijks tussen onze school en het hoofd van de afdeling onderwijs worden vastgesteld.

Schematisch:

Visie wet-regelgeving	Meerjaren
Beleid van onze school (dit schoolplan)	2015 - 2019
Concrete uitwerking in jaarplannen	Jaarlijks

Wij menen dat wij door vastlegging van ons beleid in dit plan helderheid geven voor ouders, leerlingen en personeel van onze school. Het zal de komende jaren een richtlijn zijn voor ons doen en laten. Het plan geeft voldoende ruimte om in te spelen op veranderende omstandigheden.

Daarnaast zijn de financiën weggezet in een meerjarenplanning voor de komende 15 jaren en wordt de begroting jaarlijks bijgesteld. Deze meerjarenplanning vormt het uitgangspunt voor de te besteden beschikbare gelden.

We maken een duidelijk onderscheid tussen schoolplan en schoolgids. De schoolgids is een naslagwerk voor ouders/verzorgers met vooral praktische informatie over onze school. Het schoolplan is een beleidsdocument, waarin wij onze toekomstige plannen in beeld brengen.

Ieder jaar op de eerste schooldag verschijnt ook ons informatiebulletin, waarin de data van evenementen, de schooltijden, het gymnastiekrooster, enzovoort worden vermeld. Bovendien krijgen de kinderen iedere week een nieuwsbrief mee naar huis, de *luchtpost*, waarin praktische zaken zoals buitenschoolse uitstapjes staan vermeld. Tevens worden ouders middels de Professionele Oudercommunicatie Safe School geïnformeerd over de lopende zaken op school.

Korte aankondiging van de hoofdstukken die volgen

Het schoolplan bestaat uit zes hoofdstukken.

Door middel van informatie en analyses wordt uiteengezet waarom de school bepaalde beleidskeuzes heeft gemaakt. Aan de hand van een meerjarenplan wordt duidelijk gemaakt hoe wij denken het beleid de komende vier jaren gestalte te geven en op welke wijze wij het proces gaan toetsen en evalueren.

Nadruk op goede analyse en resultaatgerichte afspraken

Alleen op grond van een gedegen analyse kan beleid gemaakt worden voor de komende jaren. Hiervoor worden verschillende instrumenten en informatiebronnen gebruikt. De directeuren hebben de auditopleiding van bureau Meesterschap gevolgd. Hierdoor zijn ze beter uitgerust de school in kaart te brengen. Wat onvoldoende uit de verf komt zal omgebogen moeten worden naar een voldoende en wat goed gaat op z'n minst gecontinueerd, dan wel verbeterd.

Om dit te bereiken worden afspraken met het team gemaakt en op naleving gecontroleerd. Klassenbezoeken en (functionerings)gesprekken zijn daarbij een belangrijk instrument.

Hoofdstuk 1: Informatie

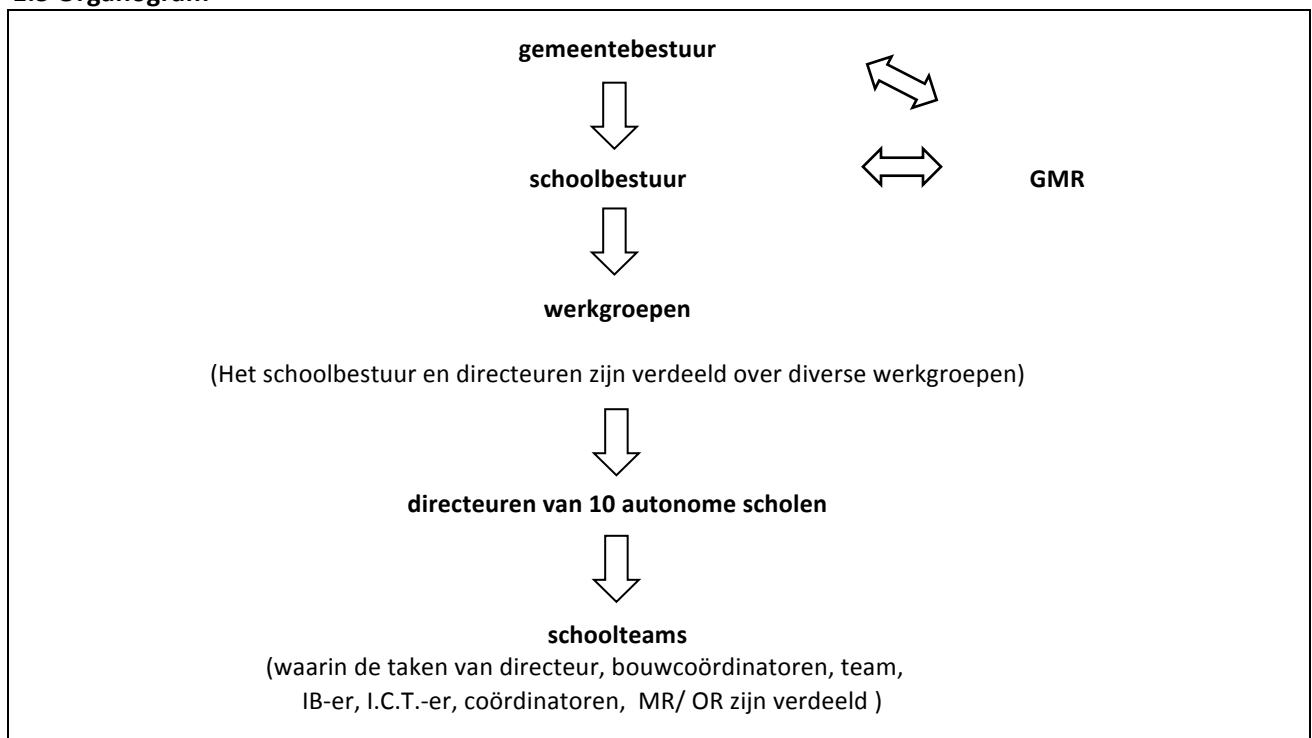
1.1 Adresgegevens school en bevoegd gezag

Naam school	Obs Het Ruimteschip
Brinnummer	13XI
Contactpersoon school	Veronica Stege
Bezoekadres	Astronautenlaan 33, 9602 EN Hoogezand
Postadres	Postbus 526, 9600 AM Hoogezand
Telefoonnummer	0598-321376
Faxnummer	0598-352044
E-mailadres	directie@hetruimteschip.nl
Website	www.hetruimteschip.nl
Bevoegd gezag	Gemeente Hoogezand-Sappemeer
Brinnummer	10426
Contactpersoon bevoegd gezag	Ingrid van der Woude
Bezoekadres bevoegd gezag	Gorecht-Oost 157
Postadres bevoegd gezag	Postbus 75 9600 AB Hoogezand
Telefoonnummer	0598-373722
Faxnummer	
E-mailadres	i.vanderwoude@hoogezand-sappemeer.nl
Website	www.hoogezand-sappemeer.nl

1.2 Geschiedenis van de school

In het westelijke gedeelte van de nieuwbouwwijk Woldwijck stichtte het gemeentebestuur van Hoogezand-Sappemeer in 1977 een nieuwe school. Aangezien de straatnamen in de wijk refereren aan hemellichamen was het logisch dat de schoolnaam hierbij zou aansluiten. Een prijsvraag onder kinderen en ouders leverde de naam "Het Ruimteschip" op. Het logo - een ruimteschipmanneltje - werd door één van de leerlingen ontworpen. Het scholencomplex aan de Astronautenlaan bestaat uit veertien leslokalen, een gemeenschapsruimte met een overblijfruimte, een speellokaal voor de jongsten en een eigen gymnastieklokaal voor de groepen 3 t/m 8.

1.3 Organogram

1.4 Identiteit

Wij zijn een openbare school, wij zijn algemeen toegankelijk. Bij het aannamebeleid maken wij geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid of ras. Wij vinden het belangrijk dat de school een ontmoetingsplaats is voor kinderen met verschillende opvattingen en achtergronden. Onze organisatie is een afspiegeling van de maatschappij waarin we onze kinderen van jongs af aan leren om respectvol met elkaar om te gaan. Ons motto luidt: Wij waarderen de diversiteit en we benadrukken wat ons bindt.

1.5 Korte beschrijving beleid: personeel, onderwijskundig (waaronder een samenvatting van het schoolondersteuningsprofiel) en kwaliteitszorg.

1.5.1 Personeel

De formatie (schooljaar 2014-2015) bestaat uit 27 personen, inclusief vakleerkrachten (voltijders en deeltijders). Het team bestaat uit:

16 leerkrachten, 1 directeur, 1 adjunct-directeur, 1 intern begeleidster, 2 vakleerkrachten lichamelijke oefening en 1 onderwijsassistent.

De formatie is opgebouwd uit:

- 1 directeur
- 1 adjunct-directeur, tevens ict-coördinator
- 1 interne begeleider
- 1 bouwcoördinator voor bovenbouw en onderbouw
- 1 cultuurcoördinator, muzikspecialist en LGF-leerkracht
- 3 rekencoördinatoren waarvan 1 tevens stagecoördinator
- 2 taal-/leescoördinatoren
- 1 coördinator VTB
- 2 vakleerkrachten gymnastiek
- 1 klassenassistent

1 muziekspecialist
 1 coach
 1 kindercoach

De gemiddelde leeftijd van het team, de vakleerkrachten lichamelijke oefening niet meegeteld, is 47 jaar.

Leeftijdsoopbouw	Aantal mannen	Aantal vrouwen	totaal
Tot 25 jaar			
25 t/m 35		3	3
36 t/m 45	1	7	8
46 t/m 55		5	5
56 t/m 65	1	8	9
totaal	2	23	25

30 % van de leerkrachten is ouder dan 55 jaar, waarvan 20 % 60 jaar of ouder.
 Eén leerkracht (aanstelling 11 uur) gaat aan het eind van dit schooljaar met vervroegd pensioen.
 De directeur bereikt over twee jaar de pensioengerechtigde leeftijd.

Ziekteverzuimpercentage in 2014

School	Pgem	ZVP	ZMF	GZVD
Het Ruimteschip	19,76	8,82	1,52	17,76

De verhouding kort -, middellang - en lang verzuim is: ca 1:2:10,5

Er is dus een overmaat aan langdurig verzuim. Dit zien we veel binnen het onderwijs. De oorzaken liggen in een combinatie van leeftijd en aard van de aandoeningen (maligniteiten, neurologische aandoeningen en psychische problematiek).

1.5.2 Onderwijskundig

Het onderwijs is als volgt te typeren: in de groepen 1/2 ontwikkelingsgericht en adaptief vanaf groep 3. In het kader van Passend Onderwijs werken wij aan het versterken van de basisondersteuning en het uitbreiden van de extra ondersteuning. Met name op het gebied van taal en gedrag volgt het team scholing.

De school heeft voor muziek een samenwerking met de muziekschool van Hoogezand-Sappemeer. Tevens heeft de school een samenwerkingsverband met de Praktijk voor Logopedie Midden-Groningen en met een (kinder)oefentherapeut Cesar van Oefentherapie Hoogezand.

1.5.2.1 Leerlingenpopulatie naar leerlingengewicht

Op 1 oktober 2014 hadden wij 242 leerlingen. In de volgende tabel is het leerlingenaantal, uitgesplitst in leerlingengewicht, over een periode van vier jaar in beeld gebracht.

	geen	0,30	1,20	totaal
2011	197	36	28	261
2012	210	28	31	269
2013	199	22	34	255
2014	203	18	21	242

1.5.2.2 Prognoses leerlingenpopulatie

Prognoses Leerlingenpopulatie 2015- 2019	
2015	245
2016	240
2017	235
2018	232
2019	228

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat er een daling van plm. 5 leerlingen per schooljaar valt waar te nemen. Ook het aantal leerlingen met een leerlinggewicht neemt sterk af met als gevolg een daling van de inkomsten. Dit betekent dat op termijn minder leerkrachten werkzaam zullen zijn op Het Ruimteschip. Hopelijk valt dit op te vangen door natuurlijk verloop zodat er geen gedwongen ontslagen hoeven te vallen.

1.5.2.3 Herkomst leerlingen (per 01-02-2015)

De meeste kinderen (72%) op onze school komen uit Woldwijck-West, maar ook kinderen uit de omliggende wijken weten de weg naar onze school te vinden (28%). Deze ouders / verzorgers kiezen bewust voor onze school vanwege het pedagogisch klimaat, de zorgstructuur inclusief 'de Komeet', de brede-schoolactiviteiten zoals schaken, dammen, sjoelen en Raindropchess. Ook de muzieklessen van de muziekschool, de logopediepraktijk en de sensomotoriek op school worden erg gewaardeerd door de ouders. Uit het oudertevredenheidsonderzoek van februari 2014 kwam naar voren dat de ouders over het algemeen erg tevreden zijn over Het Ruimteschip. Gemiddeld kreeg Het Ruimteschip een 7,8 van de ouders.

1.5.2.4 Buitenlandse leerlingen naar land van herkomst

Land van herkomst	1 oktober 2011	1 oktober 2012	1 oktober 2013	1 oktober 2014	Totaal
Turkije	2	6	5	5	18
Suriname	2	2	1	1	6
Totaal	4	8	6	6	24

1.5.2.5 Uitstroom naar het voortgezet onderwijs

In de afgelopen periode zijn onze kinderen aan het eind van de basisschool uitgestroomd naar diverse schooltypen. Zie hiervoor de volgende tabel:

Leerweg	2010-2011	Leerweg	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Praktijkonderwijs	3,1 %	Praktijkonderwijs	0 = 0 %	0 = 0%	1 = 2,8%
Basisberoeps	9,3 %	Basis- en kaderberoeps	5 = 12,8%	5 = 11,4%	9 = 25%
Kaderberoeps	15,7 %	Kaderberoeps en theoretisch	7 = 17,9%	10 = 22,7%	5 = 13,9%
Theoretisch	37,5 %	Theoretisch en Havo	13 = 33,4%	15 = 34,1%	8 = 22,2%
HAVO	25 %	Havo / VWO	9 = 23,1%	8 = 18,2%	9 = 25%
VWO	9,4 %	VWO/ Gymnasium	5 = 12,8%	6 = 13,6%	4 = 11,1%
Gymnasium	0 %				

Over het algemeen kan gezegd worden dat de kinderen m.n. uitstromen uit naar de Theoretische leerweg/ Havo en HAVO/VWO, op de voet gevolgd door kaderberoeps.

De kinderen van groep 8 vertrekken ieder jaar naar de twee scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente: het dr. Aletta Jacobs College en het Rehoboth. Daarnaast gaan er kinderen naar scholen voor voortgezet onderwijs in de regio.

1.5.3 Passend onderwijs

Sinds 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. Kernpunten uit deze nieuwe wet zijn dat:

- Reguliere en speciale scholen op het gebied van ondersteuning aan leerlingen samenwerken;
- Scholen zorgplicht hebben: de school waar de leerling schriftelijk is aangemeld dient te zorgen voor een passende plek indien er sprake is van zeer specifieke onderwijsbehoeften van een kind;
- Scholen en gemeenten/jeugdhulpverlening werken samen aan de integrale ondersteuning aan leerlingen vanuit onderwijs en zorg;
- Er minder regelgeving vanuit Den Haag komt, maar dat er meer in de eigen regio geregeld kan worden.

Alle scholen binnen het SWV 20.01 hebben met elkaar vastgesteld welke ondersteuning er tenminste op alle locaties geleverd wordt, de zogeheten basisondersteuning. Daarnaast hebben alle scholen vastgesteld welke extra ondersteuning zij kunnen bieden aan leerlingen. De basis- en schoolspecifieke ondersteuning hebben scholen beschreven in hun schoolondersteuningsprofiel. Dit profiel is op te vragen bij de school.

Is de school handelingsverlegen, met andere woorden kan de school niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een kind, dan wordt er allereerst binnen het bestuur of in de subregio gezocht naar een externe deskundige die samen met de school andere mogelijkheden voor ondersteuning in kaart brengt. Nader onderzoek kan ook één van de adviezen zijn. In dit traject wordt er te allen tijde nauw samengewerkt met de ouders. Mochten extra interventies onvoldoende resultaat opleveren waardoor de leerling op onze school niet langer begeleid kan worden, dan is de school verplicht een andere, beter passende plek te zoeken. Dat kan ook het speciaal (basis) onderwijs zijn.

Hiervoor moet de school, samen met ouders/verzorgers, een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen bij de Commissie van Advies van het samenwerkingsverband. Meer informatie over het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring vindt u op de website van het samenwerkingsverband of via de school. Tot slot heeft iedere school een eigen intern begeleider (ib'er). Deze onderwijsmedewerker is in staat verdere vragen van u te beantwoorden over de uitvoer van Passend Onderwijs op de school.

Ons zorgbeleid is te vinden in het zorgplan van het samenwerkingsverband en het zorgplan van de school.

Zowel het SOP als de arrangementen en het zorgplan liggen ter inzage op school.

Meer informatie over de toelatingsprocedure staat vermeld in de Procedure Toelating, weigering en verwijdering.

Tabel: Cijfers zorg, schooljaar 2013-2014

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Totaal aantal leerlingen 1 oktober	275	260	268	255
Leerlingen in leerlingbespreking (CLB*)	22	16	18	15
Leerling in HGPD	30	40	34	36
Leerlingen in ambulante begeleiding	16	15	14	13
Dyslexieonderzoeken	5	1	3	2
Psycho-(didactische) onderzoeken	16	11	10	7
Verwijzingen speciaal basisonderwijs	3	1	2	1
Verwijzingen speciaal onderwijs	1	0	0	1
Aantal doublures	15	6	6	13
Aantal leerlingen die een klas hebben overgesprongen	0	0	3	0

* CLB = Consultatieve Leerling Begeleiding, een begeleider van de schoolbegeleidingsdienst Cedin is bij het gesprek aanwezig.

1.5.4 Kwaliteitszorg

Hoe bepalen we de kwaliteit van onze school?

We streven naar een integrale kwaliteitszorg. Daarmee bedoelen we, dat onze kwaliteitszorg zich niet beperkt tot het onderwijskundig beleid, maar ook gericht is op ondersteunende processen, bv. personeelsbeleid, huisvesting, financieel beleid, schoolklimaat, communicatie, externe contacten, begeleiding, scholing en schoolorganisatie.

Wij gebruiken diverse instrumenten om onze kwaliteit te verzorgen en te bewaken. Hieronder is bij elk instrument een korte toelichting gegeven:

Instrument	Toelichting
Strategisch beleidsplan	Meerjarenplan (2015-2019) van het schoolbestuur
Schoolplan	Meerjarenplan (2015-2019) van elke school
Schoolbestuurlijk jaarplan	Jaarlijkse uitwerking van het meerjarenplan (door het schoolbestuur)
Jaarplan	Jaarlijkse uitwerking van het schoolplan (door de school)
Groepsplannen	Minimaal voor alle basisvakken (taal en rekenen / wiskunde)
Ontwikkelingsperspectief	Een individueel plan voor elke leerling die niet of niet volledig deel kan nemen aan het reguliere programma.
Individueel handelingsplan	Een individueel plan voor elke leerlingen die wel aan het reguliere programma deelneemt maar daarbij (op onderdelen) extra zorg nodig heeft.
Toetsen uit het Leerlingvolgsysteem van Cito; tussentoetsen en de Cito Eindtoets	Met deze gestandaardiseerde toetsen worden de leervorderingen van leerlingen in beeld gebracht. In de toetskalender van de school is te zien wanneer welke toets wordt afgenomen.
Methodegebonden toetsen	Deze toetsen horen bij de door de school gebruikte methodes voor bijvoorbeeld taal, lezen, rekenen en wereldoriëntatie. Met deze toetsen worden ook de leervorderingen van leerlingen in beeld gebracht.
Schoolanalyse-instrument	Een schoolbestuurlijk instrument waarmee elke school jaarlijks de risico's t.a.v. de ontwikkeling van leerlingen en de school in beeld kan brengen. Dit instrument is gebaseerd op het rapport "Analyse en waardering van de opbrengsten" van de onderwijsinspectie.
Tevredenheidsonderzoek	Bij het vastleggen, het bepalen en het borgen van onze kwaliteitszorg maken we als reflectiemiddel gebruik van tevredenheidsonderzoeken van Cedin. Op Het Ruimteschip worden de kwaliteitslijsten bij de directie, het personeel, de ouders en de leerlingen (groep 6 t/m 8) afgenomen. Het tevredenheidsonderzoek wordt om het jaar herhaald zodat we kunnen evalueren of en in hoeverre de beoogde doelen van onze verbeterplannen zijn gerealiseerd.
SCOL	Voor het meten van de sociale competenties van leerlingen. Met vragen aan leerlingen (groep 6 t/m 8) en leerkrachten (groep 3 t/m 8).
Risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE)	Het instrument van de Arbomeester waarmee de school wordt doorgelicht op "Arbozaken"; om te zorgen voor een veilige, gezonde en prettige werkplek voor kinderen en personeel
Veiligheidsscan	Om het veiligheidsbeleid van de school te toetsen aan de wettelijke verplichtingen en te zorgen voor de ontwikkeling van een veiliger schoolklimaat.
Functioneringsgesprekken	De leidinggevende voert jaarlijks functioneringsgesprekken met alle medewerkers
Opbrengstengesprekken	Twee keer per jaar worden de opbrengsten plenair met het hele team besproken. Het bovenschools management voert jaarlijks met de schooldirectie een ontwikkelingsgesprek waarbij tevens de opbrengsten worden besproken.
Beoordelingsgesprekken	Deze gesprekken worden gevoerd met kandidaten voor de LB functie en met personeel dat onvoldoende functioneert (beoordeling is dan gekoppeld aan een verbetertraject)
Persoonlijk ontwikkelingsplan (POP)	Elke medewerker heeft een persoonlijk ontwikkelingsplan. Hierin beschrijft hij wat zijn ontwikkelpunten zijn en op welke manier hij daaraan gaat werken. Dit plan is gekoppeld aan de functionerings-, opbrengsten- en beoordelingsgesprekken.
Schoolbezoeken / collegiale	"Zicht op kwaliteit" is belangrijk: zicht van het bestuur op het

consultatie / klassenbezoeken	functioneren van de directeur en zicht van de directeur op het functioneren van de teamleden. De komende periode gaan we onderzoeken of en hoe we school- en klassenbezoeken kunnen inzetten om zicht te krijgen op onze kwaliteit en om daar waar nodig gericht actie te kunnen ondernemen om de kwaliteit te verbeteren.
Toezicht Onderwijsinspectie	De onderwijsinspectie werkt risicogericht. Als er signalen zijn dat de tussen- of eindopbrengsten van een school te laag zijn, of bij andere tekortkomingen, dan voert de onderwijsinspectie een kwaliteitsonderzoek uit.

Hoofdstuk 2: Visie, Missie en uitgangspunten

2.1 Uitgangspunten openbaar basisonderwijs

Het openbaar basisonderwijs in Hoogezand-Sappemeer werkt vanuit de volgende 14 uitgangspunten:

Wij vinden het belangrijk dat kinderen met veel plezier naar onze scholen gaan:

1. Wij leggen de nadruk op de behoeften, mogelijkheden en talenten van kinderen in plaats van op de onmogelijkheden en beperkingen
2. Wij sluiten aan op de belevingswereld en interesses van kinderen
3. Wij zorgen voor een breed, gevarieerd onderwijsaanbod
4. Wij bieden kinderen een veilige plek waarin ze ruimte krijgen zich te ontwikkelen tot sociale en actieve burgers
5. Wij hebben veel aandacht voor respectvolle communicatie tussen leerlingen onderling, leerling – medewerker en medewerkers onderling
6. Wij investeren in goede samenwerking met ouders

Wij vinden het belangrijk dat kinderen op onze scholen goed worden voorbereid op het vervolgonderwijs en de maatschappij

7. Wij zorgen ervoor dat wij veel tijd en energie steken in de basisvakken
8. Wij bieden betekenisvol én zinvol onderwijs
9. Wij werken systematisch aan het verhogen van de leeropbrengsten
10. Wij hebben hoge verwachtingen van kinderen
11. Wij besteden veel aandacht aan de basiscompetenties: zelfstandigheid, samenwerken, leren leren en communiceren
12. Wij zorgen voor een passend arrangement voor onderwijs en zorg
13. Wij werken met voorschoolse instellingen én het voortgezet onderwijs om een doorgaande lijn te ontwikkelen (0 t/m 18 jaar)
14. Wij werken aan het afstemmen tussen onderwijs en vrije tijd

2.2 Schoolspecifiek

De volgende aspecten heeft de school als aanvulling op bovenstaande uitgangspunten:

- Een school met oog voor de verschillen tussen leerlingen.
- Een school die nauw samenwerkt met ouders van (zorg)leerlingen.
- Een school met orde en regelmaat.
- Een school met ruimte en aandacht voor ieder kind.
- Een school die een samenwerking met de muziekschool, de logopediepraktijk en de praktijk voor sensomotoriek heeft.

2.2.1. Korte missie/visie op kinderen, opvoeding, onderwijs en samenleving

Onze missie is om kinderen te begeleiden naar een volwaardig, zelfbewust en gelukkig lid van de huidige en toekomstige maatschappij. Kinderen moeten zich vrij en veilig voelen om zich te kunnen ontwikkelen. Om dit te bereiken hebben ze gereedschappen nodig: een innerlijk kompas, ouders, uitdagende omgeving en materiaal, groepsgenoten, een luisterend oor, een meester/juf, een focus, een vooruitziende blik.

Dit willen we op de volgende manier bereiken:

* Leerlingen doorlopen de basisschool volgens een doorgaande lijn en de leerkrachten hanteren de doorgaande lijn op het gebied van didactisch en pedagogisch handelen op zowel cognitief, sociaal als creatief gebied. Hiervoor is kennis van de voorgaande en de volgende groep noodzakelijk. Communicatie en collegiale consultaties zijn een vereiste om de nodige kennis hiervoor op te doen. Om op hoog niveau te kunnen blijven werken maken leerkrachten onder andere gebruik van elkaars kwaliteiten.

* Kinderen voelen zich vrij en veilig om zich te kunnen ontwikkelen. Ze worden geaccepteerd met al hun mogelijk- en onmogelijkheden waardoor ze zich gezien en gelukkig voelen. Leerkrachten hebben aandacht voor de verschillende niveaus van de kinderen en passen het werk daarop aan. Passend Onderwijs staat bij alle teamleden hoog in het vaandel. Mede door 'de Komeet' kunnen veel kinderen op onze school blijven en hoeven ze bijna nooit te worden doorverwezen naar het S(B)O.

* Methodisch lees-, taal- en rekenonderwijs is noodzakelijk om de kerndoelen te bereiken. Om een goede balans te vinden tussen opbrengstgericht werken en de sociaal-emotionele en creatieve ontwikkeling is het belangrijk om ook thematisch te werken en zo de intrinsieke motivatie aan te boren.

* Leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun eigen werk en sociaal-emotioneel functioneren en betrokken bij hun eigen leerproces met ondersteuning van de leerkracht. De leerkrachten voeren regelmatig individuele gesprekken met de leerling waarbij zij aangeven hoge verwachtingen van de leerling te hebben.

* De kinderen van tegenwoordig worden, mede door de sociale media, blootgesteld aan allerlei prikkels van buitenaf; wij proberen de kinderen op school zoveel mogelijk rust te bieden en de evenementen, schoolreisjes en excursies 'klein' te houden, met name voor de jongste leerlingen.

* Door samen te werken worden ouders betrokken bij de school en bij de opvoeding. De omgang tussen ouders en leerkrachten is respectvol en gelijkwaardig. Bij zorgen om een leerling worden ouders uitgenodigd om mee te denken en mee te praten over oplossingen voor zowel op school als thuis.

* De omgang tussen leerkrachten en leerlingen is respectvol. Ook bevorderen we een goede omgang en samenwerking tussen de leerlingen onderling. Om dit te bereiken volgt een aantal leerkrachten de cursus Rots en Water en cursusdagen van een kindercoach. Het geleerde wordt doorgegeven aan de andere collega's en uitgevoerd in alle groepen. Ook wordt via de casemanager het Sociaal Team van de wijk zo nodig betrokken bij de contacten met de ouders.

We vinden dat:

- Jongens en meisjes gelijk behandeld moeten worden (geen specifiek jongens- of meisjeswerk).
- Kinderen ook leren van fouten en conflicten.
- Kinderen zelf verantwoordelijkheid moeten leren dragen.
- Wij het "eigene" van ieder kind moeten respecteren en zijn gevoelsleven, eigenwaarde en zelfvertrouwen moeten beschermen.
- Wij kinderen veiligheid moeten bieden.
- Wij een school willen zijn waar een kleuter een kleuter mag blijven.
- Wij kinderen moeten brengen tot een houding van respect voor anderen.
- Wij de kinderen een positief kritische houding, ook ten opzichte van zichzelf, moeten bijbrengen, opdat ze constructief kunnen meewerken aan de maatschappij.
- Wij de kinderen de kans moeten geven zich te ontwikkelen door zelf ontdekkend om te gaan met materialen, leermiddelen en informatiebronnen.
- We onze kinderen zo moeten onderwijzen dat ze nu en straks zelfstandig, verantwoordelijk, creatief en kritisch kunnen leven in onze maatschappij.

2.2.2. Samenvatting

Onze school is in de eerste plaats een onderwijsinstituut waar kinderen niet alleen leren, maar zich ook kunnen ontwikkelen in een houding van zelfvertrouwen, zelfkennis en positief gedrag.

We vinden het bij ons op school belangrijk dat zowel de kinderen, ouders als leerkrachten zich prettig en veilig voelen. We hopen dit te bereiken door op een respectvolle manier met elkaar om te gaan.

Hoofdstuk 3: Analyse

3.1 Kwaliteitsmeter Cedin

In januari 2014 is het tevredenheidsonderzoek afgenomen. *(het complete rapport is aanwezig in de directiekamer)*

Respons ouders

	Volledig ingevuld	Deels ingevuld	Percentage
Totaal	108	9	63%

Algemene tevredenheid ouders

	Meestal wel (%)	Ja (%)
Gaat uw kind over het algemeen met plezier naar school?	25	72
Bent u tevreden over de vorderingen die uw kind maakt?	25	74
Voelt uw kind zich thuis op deze school?	20	78
Voelt u zich thuis op deze school?	26	69

Over veruit de meeste aspecten zijn de ouders heel tevreden. De ouders geven als algemeen rapportcijfer een 7,8.

Respons leerlingen

Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
32	31	35	98

Algemene tevredenheid leerlingen

	Meestal wel (%)	Ja (%)
Vind je het leuk om naar school te gaan?	53	37
Vind je dat je veel leert op deze school?	19	78
Denk je dat je ouders tevreden zijn over deze school?	12	87

Over veruit de meeste aspecten zijn de leerlingen heel tevreden. De leerlingen geven als algemeen rapportcijfer een 8,5.

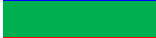
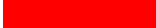
Uit de rapportcijfers blijkt dat ook de personeelsleden van Het Ruimteschip tevreden zijn over hun school en enthousiast zijn over hun baan. Gemiddeld geven de personeelsleden het cijfer 8,5 voor hun school en de tevredenheid over hun baan is uitgedrukt in een gemiddelde van 8,2.

3.2 Gedrags- en/of sociaal emotionele problemen

Het Ruimteschip probeert een school te zijn waar kinderen, ouders en leerkrachten respectvol met elkaar omgaan. Veel aandacht wordt besteed aan het voorkomen van pesten. Aan het begin van het schooljaar spreken de kinderen in elke groep gezamenlijke leefregels af, die door ieder kind van die groep worden ondertekend. Het anti-pest protocol staat op onze website. Aan het begin van het schooljaar wordt dit protocol met de kinderen besproken waarna een anti-pestcontract wordt ondertekend waarmee de kinderen beloven zich aan de genoemde afspraken te houden. Ook ouders ondertekenen dit contract evenals de leerkracht. De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt "bewaakt" m.b.v. het leerlingvolgsysteem Scol voor de groepen 3 t/m 8. Naast de leerkrachten vullen ook de leerlingen uit de groepen 6 t/m 8 vragen over hun sociaal-emotionele ontwikkeling in. De resultaten worden vervolgens met die van de leerkrachten vergeleken.

Tabel: Scol

Schooljaar	Afname	Aantal leerlingen	Norm gehaald	% norm gehaald
2010/2011	1	224	189	84,4
2010/2011	2	219	189	86,3
2011/2012	1	212	187	88,2
2011/2012	2	213	194	91,1
2012/2013	1	196	179	91,3
2012/2013	2	199	177	88,9
2013/2014	1	175	158	90,3
2013/2014	2	186	159	88,8

	Gemiddeld op of boven de eigen norm (alle schoolnormen liggen boven de inspectienorm)
	Gemiddeld op of boven de inspectienorm
	Gemiddeld onder de inspectienorm

Als er problemen zijn of dreigen te ontstaan op het gebied van gedrags- en/of sociaal-emotionele problemen, dan leggen wij zoveel mogelijk via de casemanager jeugd contact met onderstaande organisaties: Veilig Thuis, GGD, Consultatiebureau, Raad voor de Kinderbescherming, Centrum voor Jeugd en Gezin, Jeugdpolitie en Leerplichtambtenaar, enz.

3.3 Audit

De directeuren hebben in 2014 de auditopleiding van bureau Meesterschap afgerond. De school heeft een audit op de eigen school afgenomen en op een andere school. De aanbevelingen van twee externe auditors zijn verwerkt in een rapport die hieronder is weergegeven:

Algemeen beeld

O.b.s. Het Ruimteschip is een school met een bevlogen en betrokken team.

Er heerst een professionele cultuur. De school biedt alle kinderen zo optimaal mogelijke kansen, zowel de zorgleerlingen als de plusleerlingen. Er is een duidelijk beleid voor leerlingen die in een prikkelarme omgeving moeten werken.

Men doet zijn uiterste best om de juiste geldelijke middelen aan te wenden.

Zo wordt er veel expertise en ondersteuning de school binnen gehaald.

Aanbevelingen

- De komende tijd vraagt de zorg en begeleiding van de leerlingen de nodige aandacht. Vooral de terugkoppeling vanuit de groepsplannen naar de dagplanning;
- De leerkracht zal daardoor tijdens de verlengde instructie meer rekening moeten houden met de verschillen in de groep. Hierbij gebruik makend van gevarieerde, concrete materialen. Dit moet terug te vinden zijn in de specifieke doelen, onderwijsbehoeften en de evaluatie hiervan;
- De groepsplannen Begrijpend Lezen moeten gemaakt worden;
- De leerkrachten moeten getraind worden in het gebruiken van de vaardigheidsscores. Hierdoor kunnen de doelen in de groepsanalyses en groepsplannen concreter gesteld worden.
- De uitkomsten van Scol moeten een basis zijn voor een plan van handelen in de groep en individueel. De analyse bovenschools is aanwezig.

3.4. Schoolresultaten

De school maakt gebruik van het CITO-leerlingvolgsysteem voor de groepen 2 tot en met 8.

De volgende resultaten zijn gemeten met de toetsen van het gestandaardiseerd leerlingvolgsysteem (CITO).

De toetsresultaten worden gemeten ten opzichte van de inspectienormen en de normen die samenhangen met de streefdoelen van onze school. Zo is er per vak te zien wat de normen van de inspectie zijn (nieuwste normen, jan. 2015), de normen van onze school (nieuwste normen jan. 2015) en welke gemiddelde toetsscores per groep daarbij horen. De eigen norm is vastgesteld op een vaardigheidsscore die hoort bij een B-score of een zeer hoge C-score op de verschillende toetsen, gebaseerd op de trendanalyses van de afgelopen jaren.

Hierdoor kan het zijn dat voor sommige vakgebieden een reëel hoog doel is vastgesteld. Onderzoek heeft uitgewezen dat het stellen van hoge doelen kan leiden tot betere prestaties. Hoge verwachtingen hebben een positieve uitwerking op kinderen. Een kanttekening bij de eigen norm: een opbouwende lijn per leerjaar is in onderstaande tabellen niet te zien. Er is hier uitgegaan van het laatste meetmoment.

De vakken begrijpend lezen, rekenen, spelling en technisch lezen worden als zodanig bekeken. Voor de kleuters worden de toetsen "Taal voor kleuters" en "Rekenen voor kleuters" gebruikt. In verband met het voorlopig advies en de open dagen van het voorgezet onderwijs worden in groep 8 de begintoetsen afgenomen i.p.v. de medio toetsen.

	Gemiddeld op of boven de eigen norm
	Gemiddeld op of boven de inspectienorm
	Gemiddeld onder de inspectienorm
	Gemiddeld onder de eigen norm (geen inspectienorm beschikbaar)

Begrijpend Lezen Cito	School: Het Ruimteschip	Datum: maart 2015

Cito Begrijpend Lezen Toetsmoment M	Ins. Norm	Eigen norm	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Groep 4	-	131*	4,0	11,8	-	-	139,4*
Groep 5	20	25	22,8	23,4	30,3	20,7	21,0
Groep 6	26	31	28,3	30,0	30,9	26,4	28,3
Groep 7	38**	44	46,3	44,9	43,7	44,9	42,2
Groep 8 (B)	47**	53	-	53,9	50,1	46,7	52,6

*=nieuwe toets

**=geen norm

Begrijpend lezen

Trends:

- Voor begrijpend lezen scoren we al jaren op inspectieniveau of erboven.
- De eigen normen worden (nog steeds) niet gehaald.
- Het schooljaar 2012-2013 laat een piek zien voor de groepen 5 en 6, waarna de resultaten in 2013-2014 weer dalen.
- Groep 7 laat een dalende lijn zien. Deze groep blijft op/net onder de eigen norm steken.

Analyse:

Het schooljaar 2012-2013 hebben we gebruikt om ons te oriënteren op een nieuwe methode. Er zijn uiteindelijk twee methoden goed bevonden: Leeslink en Lezen in Beeld. In het schooljaar 2013-2014 hebben we Leeslink ingevoerd. Gedurende dit jaar kwamen wij erachter dat dit niet de juiste keuze was; o.a. te weinig oefenstof, te makkelijk/moeilijk in bepaalde groepen, teksten veel te kort, etc. Daarom zijn we in het schooljaar 2014-2015 gestart met Lezen in Beeld. Deze methode sluit beter aan. Volgend schooljaar is er opnieuw een meting en moet blijken of de resultaten omhoog zullen gaan.

Naast het invoeren van een nieuwe methode zijn we ook bijgeschoold in leerkrachtvaardigheden en het toepassen van strategieën. Dit laten we regelmatig terugkomen in vergaderingen.

Dit staat nog wat in de kinderschoenen en zal in de toekomst geperfectioneerd moeten worden.

In het schooljaar 2014-2015 wordt in groep 4 het woordenschatprogramma dat bij de methode hoort uitgetoetst. Als dit positief verloopt zal dit door de andere groepen overgenomen gaan worden.

In het schooljaar 2014-2015 is de nieuwe Cito toets 3.0 voor de groepen 3 en 4 ingevoerd. De leerkrachten zijn tevreden over de veranderingen in de toets.

Conclusies en aanbevelingen:

- We gaan door op de ingeslagen weg: verder invoeren van de methode Lezen in Beeld, strategiegebruik toepassen bij de verschillende vakgebieden, begrijpend lezen terug laten komen op de vergaderingen, perfectioneren van de groepsplannen.
- Woordenschat, behorende bij de methode, zal in alle groepen worden doorgevoerd. De lees- coördinator zal hierin een begeleidende rol krijgen.

- De nieuwe toets zal voor het eerst ook eind groep drie worden afgenomen.
- De groepsplannen dienen geperfectioneerd te worden.
- Er kan/moet gebruik worden gemaakt van de hulpboeken en van het kennismakingsboekje van Cito ter voorbereiding op de Cito toets.
- De Cito toets wordt de komende jaren gefaseerd ingevoerd.

Rekenen en Wiskunde	School: Het Ruimteschip	Datum: maart 2015

Cito Rekenen M-toetsing	Insp. Norm	Eigen norm	2010-2011	2011-2012	2012 – 2013	2013-2014	2014-2015
Groep 3	-	33/117*	30,6	31,4	28,4	107,9*	111,8*
Groep 4	45/151	51/166*	49,7	52,3	53,9	53,8	176,8*
Groep 5	65	73	71,6	72,2	72,6	70,5	72,3
Groep 6	79	87	86,5	85,1	81,9	84,9	85,1
Groep 7	94**	100	97,1	100,1	102,0	98,6	97,5
Groep 8 (B)	106**	110	-	109,2	107,9	107,7	106,5

*=nieuwe toets

**=geen norm

Rekenen en wiskunde

Trends:

- Voor rekenen scoren we al jaren boven het inspectieniveau.
- De hoge eigen normen worden nog niet in alle groepen gehaald.
- Groep 4 laat een aantal jaren een (licht) stijgende lijn zien.
- Groep 8 laat daarentegen al een paar jaar een dalende lijn zien.
- Zowel groep 3 als 6 laten in het schooljaar 2012-2013 een tijdelijke daling zien.

Analyse:

In het schooljaar 2011-2012 is er een nieuwe methode voor rekenen voor de groepen 3 t/m 7 ingevoerd. Van de methode 'De wereld in getallen' is een overstap gemaakt naar 'Alles Telt'. Ondanks dat er gebruik is gemaakt van de ondersteuning van Thieme Meulenhoff en het overstapprogramma, liepen de leerkrachten toch tegen een aantal hiaten aan. D.w.z. zowel kinderen als leerkrachten hebben moeten wennen aan een andere aanpak en ook werden bepaalde onderdelen eerder dan wel later aangeboden. Wel is iedereen tevreden over de indeling in drie niveaugroepen, waarbij ook zeker de bovengemiddelde groep wordt uitgedaagd. In het schooljaar 2012-2013 heeft groep 8 de overstap gemaakt.

Volgens de leerkrachten besteedt de methode toch nog te weinig aandacht aan het onderdeel redactiesommen. Daarom is besloten om wederom gebruik te maken van Ajodakt redactiesommen. Aan het onderdeel hoofdrekenen wordt verschillend gewerkt. Een aantal leerkrachten gebruikt de handleiding van de methode Alles Telt, waarin hoofdrekenen is opgenomen. Andere leerkrachten vinden dit onderdeel te summier en maken naast de methode ook nog gebruik van Ajodakt.

Om de implementatie van de methode goed te laten verlopen wordt rekenen als terugkerend item op de agenda van de bouwvergaderingen gezet.

Door het werken met de nieuwe methode is beter inzichtelijk geworden welke kinderen daadwerkelijk in de onder- dan wel bovengemiddelde groep zitten.

De rekencoördinator is in schooljaar '13-14 de rekenmaterialen gaan inventariseren; wat is aanwezig en wat wordt gemist. Zij heeft het daaropvolgende jaar de rekenkast opgezet die nog verder moet worden aangevuld.

Conclusies en aanbevelingen:

- Rekenen is altijd een vak waarop de kinderen van Het Ruimteschip goed scoren. Dit blijven we nastreven. De hoge doelen blijven we hanteren en moeten uiteindelijk worden gehaald.
- De methode moet nog beter bekeken worden op hiaten n.a.v. de opbrengsten uit de methode gebonden toetsen en de Cito toets.
- De materialenkast moet zijn ingericht met leermiddelen die daadwerkelijk gebruikt worden in de lessen.
- In de bouwvergaderingen dienen afspraken te worden gemaakt over hoe om te gaan met redactiesommen en hoofdrekenen. Mochten leerkrachten andere hiaten tegenkomen, dan moeten ook hierover afspraken worden gemaakt. Deze afspraken moeten regelmatig worden geëvalueerd.

- De leerkrachtvaardigheden moeten in de bouwvergaderingen besproken blijven. Het geven van effectieve instructie in de verschillende niveaugroepen is daarbij een belangrijk onderdeel.
- De groepsevaluatie en analyse aan het einde van het jaar moet de kinderen van de onder- en bovengemiddelde groep goed beschrijven, zodat kinderen meteen op het juiste niveau kunnen starten.
- Mocht groep 8 hiaten blijven ondervinden, dan dient er zoals afgesproken een gesprek met de uitgeverij plaats te vinden.

Spelling **School: Het Ruimteschip** **Datum: maart 2015**

Cito Spelling Toetsmoment M	Eigen norm	2010-2011 *	2011-2012	2012 – 2013	2013-2014	2014-2015
Groep 3	107/149*	104,8	105,2	110,2	104,2	145,1*
Groep 4	119/236*	116,8	118,2	120,3	119,4	247,7*
Groep 5	126	125,8	125,5	126,5	126,7	127,2
Groep 6	133	133,8	133,8	130,8	134,1	134,2
Groep 7	139	138,9	138,1	140,2	138,1	139,0
Groep 8	143	-	141,5	140,9	141,0	141,2

* =nieuwe toets

Spelling

Trends:

- Groep 3 heeft elk jaar moeite om de eigen norm te halen.
- Vanaf 2012 halen de groepen 4 en 5 de eigen norm.
- Groep 6 haalt op één jaar na de eigen norm.
- Groep 7 haalt niet alle jaren de eigen norm, desondanks laat de groep wel een constant beeld zien. Ze schommelen altijd rond een vaardigheidsscore van 139.
- Groep 8 heeft de eigen norm nog nooit gehaald, maar scoort wel heel constant (rond vaardigheidsscore 141)
- Het schooljaar 2012-2013 laat een piek zien in vaardigheidsgroei voor de groepen 3, 4, 5, 7! Deze groepen scoren dan op of boven het gemiddelde.

Analyse:

Het onderdeel spelling is al jaren een aandachtspunt op Het Ruimteschip. Opvallend is dat de kinderen het over het algemeen op de methode gebonden toetsen goed doen, maar op de Citotoetsen niet. De Citotoets wordt door de leerkrachten als onprettig ervaren. Dit komt vooral door het onderdeel waarin leerlingen het foute woord moeten zoeken. De nieuwe Cito toetsen 3.0 met het standaard dictee, die nu in de groepen 3 en 4 zijn ingevoerd, sluiten beter aan bij onze manier van werken.

In alle groepen wordt naast de spellingslijn van de methode met BLOON op de computer gewerkt, vaak ook als huiswerkopdracht. Sinds de invoering hiervan in 2012 zijn onze resultaten constant gebleven of gestegen. BLOON wordt als een waardevolle aanvulling op de methode gezien.

De nieuwe Cito toets in groep 3 wordt als zeer moeilijk ervaren. De kinderen moeten woorden schrijven waarvan de letters nog niet in Veilig Leren Lezen zijn aangeboden. De toets sluit niet aan bij de methode. Ook voor spelling worden groepsevaluaties, analyses en plannen geschreven.

Conclusies en aanbevelingen:

- Spelling zal ook in de komende jaren ons aandachtspunt blijven. De resultaten vallen niet tegen, maar kunnen altijd beter. Daarom gaan we verder op de ingeslagen weg, waarbij we vooral letten op het volgende:
- Vanaf groep 4 blijven we gebruik maken van BLOON ook als huiswerkopdracht.
  - De leerkrachten van groep 3 nemen de Cito toets zo laat mogelijk af in de aangegeven periode, zodat deze beter aansluit bij de methode Veilig Leren Lezen. Hiermee wordt vanaf het schooljaar 2015-2016 rekening gehouden.
  - De nieuwe Cito toets wordt de komende jaren gefaseerd in alle groepen ingevoerd.

Technisch lezen DMT Cito	School: Het Ruimteschip	Datum: maart 2015

Cito DMT Toetsmoment M	Insp. Norm	Eigen norm	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Groep 3	21	21	22,1	23,0	23,3	31,7	20,4
Groep 4	48	55	48,8	51,4	54,3	50,3	65,1
Groep 5	66	74	71,1	68,6	70,3	70,9	73,1
Groep 6	-	84	88,3	81,0	85,5	84,3	82,0
Groep 7	-	91	90,1	93,4	90,6	93,1	96,4
Groep 8	-	98	92,4	98,8	102,2	97,0	97,7

Technisch lezen DMT

Trends:

- Groep 3 laat over het algemeen een stijgende lijn zien in vaardigheidsscores. In het schooljaar 2014-2015 dalen de resultaten echter enorm.
- De groepen 4 en 5 scoren al jaren op/boven inspectieniveau.
- De groepen 6, 7 en 8 laten een wisselend beeld zien
- Het schooljaar 2012-2013 laat een duidelijke stijging in vaardigheidsscore zien voor de groepen 4, 5, 6 en 8. Groep 3 laat dat jaar geen stijging zien en groep 7 zakt alleen dat jaar in score.

Analyse:

De groepen laten een positief beeld zien voor het vak technisch lezen. Zowel op de DMT als de AVI wordt over het algemeen goed gescoord.

Dat de huidige groep 3 in het volgsysteem jaargroepen een behoorlijke daling laat zien heeft m.n. te maken met de werkhouding, interesse en taakgerichtheid van de kinderen. We zien dat er vanaf maart een lichte verandering is gekomen we hopen dat deze doorzet.

Estafette lezen is in 2010 ingevoerd. Aan technisch lezen werd altijd al veel aandacht besteed, maar door gebruik te maken van een methode is de doorgaande lijn beter zichtbaar en bovendien werkt de methode met niveaugroepen en een duidelijke instructie. Dit heeft geresulteerd in betere prestaties, de groepen scoren niet meer onder het gemiddelde. Estafette lezen is in de bouwvergaderingen als terugkerend punt op de agenda geweest. Er is aandacht besteed aan de leerkrachtvaardigheden, verschillende leesvormen en de doelen van de les. De leescoördinator heeft dit onderdeel begeleid.

Daarnaast is er in 2010 een leesproject georganiseerd en in 2014 een project rondom de Kinderboekenweek. Beide zijn afgesloten met een groot Boekenbal dat een enorme boost heeft gegeven aan het leesonderwijs. Zowel ouders als leerlingen zijn hierdoor meer gemotiveerd om te gaan lezen. Aan de Kinderboekenweek wordt ieder jaar aandacht geschonken.

Conclusies en aanbevelingen:

Ook al scoren wij al jaren op of boven inspectieniveau, toch willen wij het technisch lezen blijven verbeteren. Daarbij is het uitgangspunt om in alle groepen de eigen norm te halen.

- De huidige groep 3 moet de komende jaren in de gaten worden gehouden. Veel tijd zal er in het lesprogramma moeten worden gezocht om het lezen te bevorderen. Ook de ouders moeten worden aangestuurd om thuis met de kinderen meer (voor) te lezen.
- Estafette lezen moet eens in de twee maanden weer terugkomen op de bouwvergaderingen om een dip te voorkomen.
- In het schooljaar 2015-2016 wordt er een schoolbibliotheek o.l.v. de bibliotheek opgezet en in gebruik genomen. Door recente boeken uit te lenen, hopen we dat kinderen nog meer gemotiveerd raken om te lezen en leeskilometers te maken.
- Naast groep 3 moet ook de motivatie en interesse voor lezen in de hogere groepen gewekt blijven worden.
- Het lees- en dyslexieprotocol zal up-to-date worden gehouden.

Kleutertoetsen	School: Het Ruimteschip	Datum: maart 2015

Cito Taal voor kleuters M-toets	Eigen norm	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013	2013-2014	2014-2015
Groep 2	63,2	57,2	70,8	65,5	61,0	63,3

Cito Rekenen voor Kleuters M-toets	Eigen norm	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2012	2013-2014	2014-2015
Groep 2	81,2	64,3 *	82,4	78,5	81,1	80,3

*=ordenen

Kleutertoetsen Taal en Ordenen

Trends:

- De inspectie hanteert geen normen, waardoor wij de eigen norm als uitgangspunt nemen. De norm komt overeen met een B-niveau.
- Op de toets Taal voor Kleuters scoren de groepen 2 op zich voldoende. In 2010 – 2011 en in 2013-2014 zien we een lichte terugval. Beide jaren liggen wel op C-niveau.
- De toets Rekenen voor Kleuters scoort alleen het schooljaar 2011-2012 boven de eigen norm. De jaren daarna liggen er onder, maar wel rond de eigen norm (wat tegen of op het B-niveau is).

Analyse:

Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat de kinderen beter scoren op de toets Taal voor Kleuters dan Rekenen voor Kleuters. Dit is opvallend omdat we er van uit gaan dat onze regio taalzwak is. De leerkrachten van de onderbouw geven aan dat zij de Cito toets voor rekenen als zeer pittig ervaren met name de talige kant van de toets.

Er zijn onderdelen van Kleuterplein ingevoerd, maar die moeten wel passen bij het ontwikkelingsgericht onderwijs zoals dat in de kleutergroepen gegeven wordt. Door gebruik te maken van het Horeb observatiesysteem worden de kinderen goed in hun ontwikkeling gevolgd en kan de leerkracht aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling van ieder kind.

Conclusies en aanbevelingen:

- Het aanbod en de didactische vaardigheden lijken ruim voldoende.
- Aandacht moet er wel blijven voor het invullen van het Horeb. Belangrijk is dat er doelgericht geschreven wordt.
- Er moet meer eenheid komen tussen de groepen in het invullen van de Horeb : afspraken over welke onderdelen vul je in, op welke wijze, met welke termen. Het Horeb dient dan ook regelmatig terug te komen in de bouwvergaderingen, waarbij ook de intern begeleider aanwezig is.

Analyses van de eindtoets

Uit de scores op de Cito Eindtoets, in de tabel 1 hieronder, kunnen we aflezen dat we de afgelopen jaren een wisselend beeld in scores laten zien ten opzichte van het landelijke gemiddelde; eerst stijgend en daarna dalend. Een verklaring hiervoor is de toename van het aantal leerlingen die meer aandacht nodig hadden. Wij willen met onze scores boven de ondergrens van de inspectienormen blijven uitkomen, met als streven op of boven de bovengrens. Vanwege de aangepaste normering van de inspectie door het toepassen van 'percentages gewogen leerlingen' (schoolgroepweging), hanteren wij geen eigen normen die hoger liggen dan de inspectienormen. Wij zijn van mening dat de normen van de inspectie goed aansluiten bij de leerlingpopulatie en daarmee een goed beeld geven van de scores waarnaar wij moeten streven.

Tabel 1

Gewogen Cito Eindtoetsscore in de periode 2006-2010 afgezet tegen het landelijk gemiddelde			
schooljaar	Schoolscore zonder correctie	Landelijk gemiddelde	Verschiil: eigen - landelijk
2010-2011	536,8 (correctie LG en BL)	535,2	+ 1,6
2011-2012	536,9	533	+ 3,9
2012-2013	533,7	533,5	+ 0,2
2013-2014	533,6	534,1	- 0,5

	Gemiddeld op of boven de bovengrens van de inspectienorm
	Gemiddeld op of boven de ondergrens van de inspectienorm
	Gemiddeld onder de ondergrens van de inspectienorm

Tabel 2

Gewogen leerlingen		
Schooljaar	Percentage gewogen kinderen in groep 8	Percentage gewogen leerlingen op school (schoolgroep)
2010-2011	50	29
2011-2012	30,7	27
2012-2013	22,7	25
2013-2014	32,3	20

Tabel 3 Gegevens groep 8

Schooljaar	Kinderen met één (of meer) eigen leerlijn	Kinderen met een (complexe) stoornis	Aantal leerlingen Komeet
2010-2011	2 leerlingen	5 leerlingen (1 LZ / LGF cluster 3, 3 leerlingen LGF RENN 4) 1 thuissituatie zeer complex	n.v.t.
2011-2012	2 Leerlingen 2 dyslectisch	5 LGF RENN 4, 1 gedrag thuis (weglopen)	n.v.t.
2012-2013	1 Leerlingen 1 dyslectisch	6 LGF RENN 4	2
2013-2014	3 dyslectisch	2 LGF cluster 2 1 LGF RENN 4	1

3.5 Verblifsduur leerlingen

Het uitgangspunt is dat de leerlingen in 8 schooljaren de school doorlopen.

Indien het naar onze mening voor de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van een leerling beter is wordt, in overleg met de ouders, besloten het kind te laten doubleren. Hierbij wordt de leerstof aangepast aan het niveau van het kind zodat het niet alle leerstof hoeft over te doen. In voorkomende gevallen wordt uiteindelijk gekozen voor een eigen leerlijn. De meer- en hoogbegaafde kinderen krijgen niet alleen op school extra uitdaging, maar kunnen ook eens per week naar een speciale klas buiten de school.

3.6 Kleuterverlenging

Uiterlijk in de maand juni valt de beslissing of vervroegd doorstromen gaat plaatsvinden of juist niet. Wanneer er geen sprake is van vervroegd doorstromen is er sprake van verlenging. 'Herfstkinderen' die aan de kenmerken van schoolrijpheid voldoen, gaan door naar groep 3. We laten de keuze aan verkorting of verlenging afhangen van de doorgaande ontwikkeling van het kind. Voor versnellen en doubleren heeft de school een protocol.

Hoofdstuk 4: Doelen

Onze doelen voor de komende vier jaar zijn:

- 4.1 Verhogen van de leeropbrengsten in het algemeen en in het bijzonder begrijpend lezen, woordenschat en technisch lezen. We willen met onze opbrengsten ten minste op landelijk niveau zitten, het liefst daarboven.
- 4.2 Verbeteren sociaal-emotioneel gedrag bij kinderen.
- 4.3 Versterken van de basisondersteuning en zo mogelijk zorgen voor een passend arrangement van onderwijs & zorg.
- 4.4 Een handboek onderwijsondersteuning samenstellen waarin het schoolondersteuningsprofiel is opgenomen en up-to-date wordt gehouden.
- 4.5 Vertaling analyse problematiek zorgleerlingen naar de praktijk.
- 4.6 Invoering/start Kwintoo-kwaliteitskaarten t.b.v. kwaliteitsverbetering en

schoolontwikkeling.

- 4.7 Uitdiepen van opbrengstgericht werken met behulp van ons leerlingvolgsysteem.
- 4.8 P.R.: we willen ons meer gaan profileren (waar zijn we goed in en waarin onderscheiden we ons van andere scholen).
- 4.9 Methodes up-to-date houden door tijdige vervanging volgens meerjarenbegroting.
- 4.10 Invoering "Bibliotheek in school".
- 4.11 Leerlingen meer betrekken bij het eigen leerproces en bij de sociaal- emotionele ontwikkeling/gedrag.
- 4.12 Vergroten van ouderbetrokkenheid.
- 4.13 Verbeteren van de interne en externe communicatie.
- 4.14 Vergroten gebruik ICT m.b.v. aanschafte tablets en/of chrome books en bijbehorende educatieve programma's.
- 4.15 Uitbouwen technieklessen.
- 4.16 Samenwerking met directies, schoolbestuur en andere instanties optimaliseren.
- 4.17 Uitbouwen samenwerking met peuterspeelzaal en VO.
- 4.18 Professionaliseren van leerkrachten; het verder ontwikkelen van personeelsbeleid om het functioneren in de organisatie te verbeteren waaronder: scholingsbeleid, taakbeleid en collegiale visitatie.
- 4.19 Deelname aan verzelfstandiging scholen openbaar onderwijs Hoogezand-Sappemeer.
- 4.20 Aandacht voor het terugdringen van het ziekteverzuim.
- 4.21 Registratie van leerkrachten in het lerarenregister.

Hoofdstuk 5: Uitwerking van de doelen

Hieronder volgt per schooljaar een uitwerking op hoofdlijnen van de in hoofdstuk 4 gestelde doelen.

De uitwerking per jaar bestaat uit twee delen:

- Speerpunten (deze hebben in het betreffende jaar prioriteit)
- Lopende zaken (deze gelden eigenlijk voor alle vier jaren en komen telkens terug)

Jaar 2015-2016	
Acties	Te verwachten resultaten
Speerpunten	
Verbeteren van de instructie a.d.h.v. het boek 'Expliciete Directe Instructie' van John Hollingsworth & Silvia Ybarra (Nederlandse bewerking: <u>Marcel Schmeijer</u>). Gedurende het schooljaar wordt het boek regelmatig plenair besproken. De relevante aanbevelingen worden in de praktijk toegepast.	Door het lezen, bespreken en toepassen van de aanbevelingen uit dit boek wordt de instructie verbeterd en worden de opbrengsten verhoogd.
Verhogen van de leeropbrengsten in het algemeen en in het bijzonder begrijpend lezen, woordenschat en technisch lezen. We willen met onze opbrengsten ten minste op landelijk niveau zitten, het liefst daarboven. Speerpunt: m.b.v. Kwintoo-kwaliteitskaarten.	Door de opbrengsten goed te analyseren en acties uit te zetten zitten de opbrengsten tenminste op het landelijk niveau en op of boven de eigen schoolnorm.
Versterken van de basisondersteuning en zo mogelijk zorgen voor een passend arrangement van onderwijs & zorg, door: - Bijstellen handboek basisondersteuning. - Vertaling analyse problematiek naar de Praktijk.	Elk jaar dient dit item bijgewerkt te worden. De opgedane praktijkervaringen worden hierin meegenomen. Het zorgprofiel, de basisondersteuning, eventuele arrangementen zijn aan het begin van het jaar up-to-date.
Afronden cursus Taalschool van Kentalis.	De leerkrachten kunnen het geleerde toepassen in de dagelijkse praktijk.
Versterken leesplezier en leesopbrengsten door de invoering van de 'Bibliotheek op school'.	De kinderen zijn meer gemotiveerd voor het lezen van boeken waardoor zowel het leesplezier als de leesopbrengsten zijn verhoogd.
Verhogen leeropbrengsten door gepersonaliseerd leren m.b.v. tablets en/of chrome books en bijbehorende educatieve programma's.	Door het gebruik van genoemde media werken kinderen vaker en beter op eigen niveau.
Verbeteren sociaal-emotioneel gedrag bij kinderen door	De kinderen vertonen socialer gedrag en meer respect

het inzetten van de cursus Rots en Water en de kindercoach.	tegenover zowel kinderen als volwassenen.
Invoering 40-urige werkweek volgens nieuwe cao.	Voor fulltimers geldt geen compensatieverlof meer in vrije tijd, maar vinden de niet lesgebonden activiteiten op school plaats. Verdeling van de uren over het gehele jaar.
Verbetering communicatie met ouders door de invoering van Safe School, een beveiligd web-based communicatieprogramma.	De communicatie met ouders verloopt via 'kortere lijnen'.
Lopende zaken verdeeld over de komende vier jaren	
Vergroten van de betrokkenheid van leerlingen bij hun eigen ontwikkeling binnen ons onderwijs.	De school kent een leerlingenraad, maar wij willen ook dat de leerlingen meer eigenaar van hun eigen leerproces worden.
Verbeteren sociaal-emotioneel gedrag bij kinderen door het inzetten van de cursus Rots en Water en de kindercoach.	De kinderen vertonen socialer gedrag en meer respect tegenover zowel kinderen als volwassenen.
Verhogen leeropbrengsten door gepersonaliseerd leren m.b.v. tablets en/of chrome books en bijbehorende educatieve programma's.	Door het gebruik van genoemde media werken kinderen vaker en beter op eigen niveau.
Communicatie onderling en naar ouders.	Door "communicatie" regelmatig te bespreken willen we niet alleen het belang van een goede communicatie actueel houden, ook de uitvoering in de praktijk is evident. Informatievoorziening via Safe School zal daarbij worden gebruikt.
Onderhouden en uitbouwen samenwerking met peuterspeelzaal en VO.	De samenwerking met de peuterspeelzaal is in het jaarplan opgenomen. De instroom is voor onze school belangrijk. Vooral de kinderen die meer aandacht nodig hebben willen we gezamenlijk intensiever begeleiden. De samenwerking met het VO is goed geregeld. In het LOB vindt overleg op directieniveau plaats.
Professionalisering leerkrachten en directie.	De leerkrachten en de directie moeten zich conform de cao blijven ontwikkelen en professionaliseren. Leerkrachten hebben zich geprofessionaliseerd.
Werken aan de verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs.	In het kader van de verzelfstandiging werken directies, IB'ers en leerkrachten samen met het schoolbestuur aan het beleid en de uitwerking van het beleid.
De bibliotheek op school opstarten en verder ontwikkelen.	De school werkt met "De bibliotheek op school", waarvan het programma V@school een onderdeel is. Als kinderen meer lezen, komt dat de opbrengsten ten goede. De school heeft in het schooljaar 2015-2016 het project opgezet en de ontwikkeling kan zijn doorgang vinden. Door o.a. de leesmonitor te hanteren krijgen we meer zicht op het leesgedrag van onze kinderen en kunnen we het lezen een positieve boost geven.
Methodes up-to-date houden.	De methodes worden volgens de meerjarenbegroting vervangen. Voor vervanging zie de meerjarenbegroting.
Vergroten van de ouderbetrokkenheid.	Een grotere ouderbetrokkenheid.

Jaar 2016-2017	
Acties	Te verwachten resultaten
Speerpunten	
Verhogen van de leeropbrengsten in het algemeen en in het bijzonder begrijpend lezen, woordenschat, technisch lezen. We willen met onze opbrengsten ten minste op landelijk niveau zitten, het liefst daarboven. Speerpunt: Begrijpend lezen m.b.v. Kwintoo-kwaliteitskaarten.	Door de opbrengsten goed te analyseren en acties uit te zetten (mede door leerkrachten in pop benoemd) zijn de opbrengsten naar ten minste het landelijk niveau gebracht. Naast Cito LOVS en de Drie Dee Monitor zullen de Kwintoo-kwaliteitskaarten hierbij worden ingezet. De scores van begrijpend lezen zijn t.o.v. het vorig jaar verbeterd.
Op orde houden en verbreden van de basisvaardigheden en zo mogelijk zorgen voor een passend arrangement van onderwijs & zorg, door: - Bijstellen handboek onderwijsondersteuning - Vertaling analyse problematiek naar de praktijk	Elk jaar dient dit item bijgewerkt te worden. De opgedane praktijkervaringen worden hierin meegenomen. De basisondersteuning, het zorgprofiel en SOP en mogelijke arrangementen zijn bijgesteld.
- Scholing volgen in het kader van Wetenschap en Techniek onderwijs. De scholing wordt gegeven door docenten van Bètapunt Noord. We werken toe naar een doorgaande leerlijn van groep 1 t/m groep 8 m.b.v. de Leskar Techniek, Talent en Energie. De leerlijn sluit aan bij het onderzoekend en het ontwerpnd leren en de talentontwikkeling van kinderen.	Het implementeren en borgen van de doorgaande leerlijn en het vergroten van de professionaliteit van de leerkrachten op het gebied van W & T.
Uitdiepen van opbrengstgericht werken met behulp van ons leerlingvolgsysteem.	Het leerlingvolgsysteem is gebaseerd op de tussendoelen en de leerdoelen van onze methodes. De analyses van DrieDee en de analyse van ons leerlingvolgsysteem gebruiken we om gerichte interventies toe te passen om zodoende de opbrengsten te verhogen.
Verbeteren en borgen sociaal-emotioneel gedrag bij kinderen door het volgen van de cursus Rots en Water en de kindercoachcursus van een van de leerkrachten.	De kinderen vertonen sociaal-gedrag en meer respect tegenover zowel elkaar als tegenover volwassenen.
Lopende zaken	Zie ook vorig schooljaar
Monitoren opbrengstgericht werken om vervolgens op onderdelen te verbeteren.	Door een collega school is een nieuwe audit uitgevoerd. (deels om de vaardigheden te onderhouden, deels om aanbevelingen te doen voor verbeteringen). De aanbevelingen worden gebruikt om het opbrengstgericht werken in de school te verbeteren.
Een item dat onze voortdurende aandacht heeft is het verbeteren/borgen van het sociaal-emotionele gedrag bij kinderen door het blijven toepassen van de tijdens de cursus Rots en Water geleerde vaardigheden. De kindercoachcursus blijft de risico-kinderen volgen en zo nodig begeleiden.	Verbeteren/borgen sociaal-emotioneel gedrag bij kinderen.
Communicatie onderling/ ouders	Er zal steeds kritisch gekeken moeten worden naar de onderlinge communicatie en de communicatie naar buiten toe. Via vergaderingen (team, bouw, MR) zal dit item regelmatig geagendeerd worden. Het doel is hier blijvend aan te werken.

We willen ons meer gaan profileren (waar zijn we goed in en waar onderscheiden we ons t.o.v. andere scholen).	In deze tijd is het belangrijk de school goed op de kaart te hebben. PR is daarbij een belangrijk onderdeel. De website wordt goed onderhouden en actueel gehouden. De nieuwe schoolgids is aangepast op het gebied van PR. De school is enkele malen met een in het oog springende activiteit in de plaatselijke krant geweest.
Uitbouwen ICT en aandacht voor mediawijsheid.	ICT is niet meer weg te denken uit ons onderwijs. Het is zaak dit zo goed mogelijk te onderhouden en de ontwikkelingen op het gebied van ICT te volgen. Er zal gericht aandacht worden besteed aan het onderwerp mediawijsheid.

Jaar 2017-2018	
Acties	Te verwachten resultaten
Speerpunten	
Verhogen van de leeropbrengsten in het algemeen en in het bijzonder begrijpend lezen, woordenschat, technisch lezen. We willen met onze opbrengsten ten minste op landelijk niveau zitten, het liefst daarboven. Speerpunt: m.b.v. Kwintoo-kwaliteitskaarten.	Zie. 2016-2017.
Op orde houden en verbreden van de basisondersteuning en zo mogelijke zorgen voor een passend arrangement van onderwijs & zorg, door: - Bijstellen handboek onderwijsondersteuning. - Vertaling analyse problematiek naar de praktijk	Zie 2016-2017.
Het verbeteren/borgen van het sociaal-emotionele gedrag bij kinderen door het blijven toepassen van de tijdens de cursus Rots en Water geleerde vaardigheden. De kindercoachcursus blijft de risico-kinderen volgen en zo nodig begeleiden.	Zie 2016-2017
- Het borgen van het onderwijs in Wetenschap en Techniek.	Zie 2016-2017

Lopende zaken	
Bijstellen meerjarenplan.	Zie verder voorgaande jaren Het meerjarenplan moet elk jaar ge-updatet worden. Het meerjarenplan is de basis voor de uitgaven per jaar. Het meerjarenplan is jaarlijks bijgewerkt.

Jaar 2018-2019	
Acties	Te verwachten resultaten
Speerpunten	
Verhogen van de leeropbrengsten in het algemeen en in	Zie 2016-2017.

het bijzonder begrijpend lezen, woordenschat, technisch lezen. We willen met onze opbrengsten ten minste op landelijk niveau zitten, het liefst daarboven. Speerpunt: m.b.v. Kwintoo-kwaliteitskaarten.	
Op orde houden en verbreden van de basisondersteuning en zo mogelijk zorgen voor een passend arrangement van onderwijs & zorg, door: - Bijstellen handboek onderwijsondersteuning. Vertaling analyse problematiek naar de praktijk.	Zie 2016-2017.
Het verbeteren/borgen van het sociaal-emotionele gedrag bij kinderen door het blijven toepassen van de tijdens de cursus Rots en Water geleerde vaardigheden. De kindercoachcursus blijft de risico-kinderen volgen en zo nodig begeleiden.	Zie 2016-2017
- Het borgen van het onderwijs in Wetenschap en Techniek.	Zie 2016-2017

Lopende zaken	Zie verder voorgaande jaren
Registratie van leerkrachten in leerkrachtenregister.	Voor 2018 dienen leerkrachten zich te registreren. Na vier jaar dien je je als leerkracht opnieuw te registreren. Er zullen dan minimaal drie certificaten overhandigd moeten worden van gevolgde professionaliseringscursussen, gecertificeerd bij het leerkrachtenregister. Dezelfde voorwaarden gelden voor directeuren. Zij dienen zich geregistreerd te hebben in het schoolleidersregister PO. Directeuren kunnen zich na vier jaar ook her registreren door het met goed gevolg afleggen van de masteropleiding. Het team heeft zich geprofessionaliseerd.

Hoofdstuk 6: Evaluatie & toetsing

De beleidsvoornemens zijn in het schoolplan globaal beschreven voor een periode van vier jaar en worden jaarlijks nader uitgewerkt in het jaarplan.

Het jaarplan is een document waarmee de directie verantwoording aflegt aan het schoolbestuur en de MR. Het jaarverslag is mede de basis voor het nieuwe jaarverslag van het komend jaar.

Om de kwaliteitsverbetering te borgen wordt meerdere jaren gewerkt met een cyclus, het HGW.

De cyclus bestaat uit:

- Het verzamelen van toets gegevens. (Cito LVOS en methode gebonden toetsen)
- Het analyseren van de toets gegevens m.b.v. de Drie Dee Monitor.
- Het maken van ontwikkel- en uitstroomperspectieven o.l.v. de ib-er voor leerlingen met extra onderwijsondersteuning.
- Het evalueren van de gegevens in leerlingbesprekingen en bouwvergaderingen.
- De gegevens worden door de leerkrachten vertaald in groeps- en handelingsplannen.
- De voortgang wordt gevolgd door directie en ib-er d.m.v. klassenobservaties a.d.h.v. kijkwijzers. De bevindingen worden met de leerkrachten besproken. Hierbij staat het EDI-model (Expliciete Directe Instructie) centraal.
- Nieuw is het werken met Kwintoo-kwaliteitskaarten.

Naast bovengenoemde cyclus worden de instrumenten van Cedin, Scol, Horeb en eigen LOVS, het integraal personeelsbeleid, de bevindingen van inspectie bijgehouden in aparte notities.

Methodegebruik:

Groep	Vakgebied	Methode
1/2	Vakoverstijgend	Kleuterplein
3 1/2 en 3 4 t/m 8 7 en 8 5 t/m 8	Taal/lezen Taal (extra) Taal Werkwoordspelling Taal (facultatief)	Veilig Leren Lezen Spreekbeeld Taal Actief Raak Slagwerk werkboekjes (extra, indien nodig)
4 t/m 8	Technisch Lezen	Estafette
4 t/m 8	Begrijpend Lezen	Lezen in Beeld
3 t/m 8 5 t/m 8 5 t/m 8	Rekenen	Alles Telt Ajdact hoofdrekenen Maatwerk (extra, indien nodig)
3 t/m 5	Schrijven	Pennenstreken
7	Studievaardigheden	Blits
4 5 en 6	Wereldoriëntatie/natuur	Studio Snugger (school TV) De Buitendiens (school TV)
5 t/m 8	Aardrijkskunde	Thematisch en: De Blauwe Planeet (als bronnenboek) Hier en daar (als bronnenboek) Geobas topografie School TV en Beeldbank
5 t/m 8	Geschiedenis	Thematisch en: Bij de tijd (als bronnenboek) Speurtocht (als bronnenboek)
1 /2 3 t/m 8 3 t/m 8	Wetenschap & Techniek	Mijn eerste proefjes Proeven van Techniek Proeven van Wetenschap
5 en 6 7	Verkeer	Op Voeten en Fietsen Zo Zit Dat met het verkeer
7 en 8	Engels	The Team
1 t/m 8	Tekenen en handvaardigheid	Uit de kunst
1 t/m 8	Muziek/Drama	Muziek en meer Eigenwijs digitaal Muziek moet je doen
1/2 3 t/m 8	Lichamelijke opvoeding	Bewegingsonderwijs in het speellokaal Beter bewegen met kleuters Basislessen bewegingsonderwijs (Stroes & Van Gelder)

Wet- en regelgeving, beleid en protocollen

De Wet Primair Onderwijs en de CAO-PO geven ons de belangrijkste kaders voor ons onderwijs. Daarnaast hebben wij te maken met:

- de Wet Beroepen in het Onderwijs (BIO)
- Wet Kinderopvang i.v.m. buitenschoolse opvang
- Wet op de medezeggenschap

Naast wet- en regelgeving zijn er ook afspraken op schoolniveau en schoolbestuurlijk niveau vastgelegd in de volgende documenten:

- dit schoolplan
- schoolgids; een jaarlijks document met informatie voor ouders en leerlingen
- informatieboekje die op de eerste schooldag wordt uitgereikt
- jaarplan van de school; jaarlijkse uitwerking van het schoolplan
- strategisch beleidsplan van het schoolbestuur
- schoolbestuurlijk jaarverslag
- personeelsbeleidsplan
- notitie taakbeleid
- notitie scholingsbeleid
- notitie functiemix
- procedure toelating en verwijdering leerlingen
- notitie tussenschoolse en buitenschoolse opvang
- notitie werving en selectie
- zicht op Kwaliteit: gesprekkencyclus
- Handboek onderwijsondersteuning
- klachtenregeling
- arbobeleidsplan (inclusief veiligheidsbeleid)

Informatie over onderwijs en jeugd in Hoogezand-Sappemeer is te vinden in:

- notitie Integraal Jeugdbeleid
- notitie Centrum voor Jeugd en Gezin
- notitie Bewegingsonderwijs
- masterplan huisvesting
- brochure leerplicht

Lijst afkortingen

ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder, Aandachts-Tekort-Stoornis met Hyperactiviteit
ARBO	Arbeidsomstandigheden
BAPO	Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen
BRIN	Basisregistratie voor instellingen
CITO	Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
IB	Intern begeleider
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
HAVO	Hoger Algemeen Vormend Onderwijs
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
NT2	Nederlands als Tweede Taal
MR	Medezeggenschapsraad
MRT	Motorische Remedial Teaching
LB functie	Leerkracht in B schaal met specifieke taak
LOVS	Leerling- en onderwijsvolgsysteem
Oplis	Opleider in de school
PDD-nos	Pervasive Development Disorder – not otherwise specified; Pervasieve Ontwikkelings Stoornis, niet anderszins omschreven
PO	Primair onderwijs
PO raad	Sectororganisatie voor het primair onderwijs
PTSS	Posttraumatische Stress-stoornis
RIE	Risico-inventarisatie en evaluatie (Arbobeleid)
RT	Remedial Teaching
SCOL	Sociale Competentie ObservatieLijst
VO	Voortgezet onderwijs
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VWO	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WinSas	School administratie systeem
WSNS	Weer samen naar school